

سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسایل فرهنگی ایران

دکتر سید محمد موسوی
دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

سوناز نصیری
عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور استان زنجان

سرشناسه : موسوی، سیدمحمد، [دانشیار]
 عنوان و نام پدیدآور : سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسایل فرهنگی ایران /
 سیدمحمد موسوی، سوناز نصیری.
 مشخصات نشر : تهران: علوم و فنون رازی، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۱۶۶ ص.
 شابک : ۵۸۰۰۰ ریال: 978-600-91363-7-7
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه .
 موضوع : یونسکو
 موضوع : Unesco
 موضوع : سیاست فرهنگی — ایران
 شناسه افزوده : نصیری، سوناز
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ م/س ۱/JZ۵۲۲۰
 رده بندی دیویی : ۳۵۳/۷۲۱۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۱۴۸۷۰

سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسایل فرهنگی ایران
 مؤلفان: دکتر سیدمحمد موسوی، سوناز نصیری
 انتشارات علوم و فنون رازی

چاپ اول: تابستان ۱۳۹۱ تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۵۸۰۰۰ ریال چاپخانه: معراج

شابک: ۷-۷-۹۱۳۶۳-۶۰۰-۱۷۸

ISBN: 978-600-91363-7-7

دفتر انتشارات: تهران - خیابان شریعتی - خیابان پلیس - نبش کلیه کاشانی - کوچه

کاشانی نژاد - پلاک ۱۲ تلفکس: ۸۸۴۸۳۲۸۵

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

!

۱۵	فصل اول: کلیات تحقیق
۱۶	۱- بیان مسئله
۱۹	۲- سوال اصلی پژوهش
۱۹	۳- ادبیات موضوع
۲۱	۴- فرضیه اصلی پژوهش
۲۱	۵- شناسایی متغیرها
۲۲	۶- شاخص ها و اهمیت آن برای سیاست گذاری
۲۲	۷- اهداف پژوهش
۲۳	۸- اهمیت و ضرورت پژوهش
۲۳	۹- نوع و روش پژوهش
۲۴	۱۰- روش گردآوری اطلاعات
۲۴	۱۱- ابزار گردآوری اطلاعات
۲۴	۱۲- پیامدهای نظری، علمی اثبات فرضیه
۲۴	۱۳- حدود و ثغور پژوهش
۲۴	۱۴- سازماندهی پژوهش
۲۵	فصل دوم: مبانی نظری
۲۶	۱-۲- مبانی نظری تحقیق
۲۸	۲-۲- فرهنگ به عنوان یک فیلتر ساخت
۲۸	۳-۲- فرهنگ به عنوان زیربنای نهادهای اجتماعی
۲۹	۴-۲- فرهنگ به عنوان یک میدان کارزار جهانی
۲۹	۵-۲- فرهنگ به عنوان یک پدیده در حال ادغام و یکسان شدن
۲۹	۶-۲- جایگاه عامل فرهنگ در نظریه های روابط بین الملل
۳۱	۷-۲- قسمت اول- فرهنگ و سیاست

۶ سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسائل فرهنگی ایران

۳۱	تقدم یا تأخر فرهنگ	۱-۷-۲
۳۲	تقدم فرهنگ	۲-۷-۲
۳۲	چگونگی اثرگذاری فرهنگ بر زندگی سیاسی !	۸-۲
۳۲	فرهنگ و هویت، مشروعیت و نظام سیاسی	۱-۸-۲
۳۳	تأثیر فرهنگ از طریق شخصیت‌های تصمیم گیرنده	۲-۸-۲
۳۳	تأثیر نهادهای فرهنگی بر کنشهای سیاسی	۲-۸-۲
۳۴	قدرت سیاسی و فرهنگی	۲-۸-۲
۳۴	اِزارهای فرهنگی سلطه	۹-۲
۳۴	امرتدسی و سلطه سیاسی	۱-۹-۲
۳۵	بهره گیری از اسطوره ها	۲-۹-۲
۳۵	ایدئولوژی به عنوان ابزار سلطه	۳-۹-۲
۳۶	وظایف فرهنگی دولت	۱۰-۲
۳۶	آموزش های فرهنگی و هویت ملی	۱-۱۰-۲
۳۷	سیاست فرهنگی	۲-۱۰-۲
۳۹	ضرورت ارتباط فرهنگ با روابط بین الملل	۱۱-۲
۴۰	دیدگاه رئالیستی	۱۲-۲
۴۰	دیدگاه نئورئالیستی	۱۳-۲
۴۱	دیدگاه ایده آلیستی (لیبرالیسم آمریکایی)	۱۴-۲
۴۱	دیدگاه های رادیکالی	۱۵-۲
۴۱	دیدگاه مارکسیستی و نئومارکسیستی	۱-۱۵-۲
۴۲	دیدگاه پست مدرنی و ساخت گرایی	۲-۱۵-۲
۴۳	فصل سوّم: تاریخچه	
۴۴	تاریخچه و کلیاتی از یونسکو	۳-
۴۴	مقدمه	۱-۳
۴۶	اهداف	۲-۳
۴۶	وظایف	۳-۳

فهرست مطالب ۷

۴۶	ساختار و ارکان	۴-۳
۴۸	حوزه فعالیتها	۵-۳
۴۸	آموزش	۱-۵-۳
۴۹	ارتباطات	۲-۵-۳
۵۰	علوم طبیعی	۳-۵-۳
۵۱	علوم انسانی	۴-۵-۳
۵۲	فرهنگ	۵-۵-۳
۵۳	فصل چهارم: اقدامات یونسکو در بخش فرهنگ	
۵۴	گفتار اول، اهمیت و ابعاد مسائل فرهنگی	۴-
۵۴	مقدمه	۱-۴-
۵۵	اهمیت و ابعاد مسائل فرهنگی	۲-۴-
۵۵	سیاستهای فرهنگی	۱-۲-۴-
۵۵	حفظ میراث فرهنگی مادی و معنوی	۲-۲-۴-
۵۷	تقویت خلاقیت و فرهنگ زنده	۳-۲-۴-
۵۹	توسعه گردشگری پایدار، (جهانگردی و موزه ها)	۴-۲-۴-
۶۱	تنوع فرهنگی، گفت و گوی تمدن ها و فرهنگ ها	۵-۲-۴-
۶۴	بزرگداشت شخصیت ها و رویدادهای فرهنگی، هنری و علمی	۶-۲-۴-
۶۴	اقدامات نهادی یونسکو در این ارتباط	۳-۴-
۶۷	قطعه نامه ها	۱-۳-۴-
۶۸	بیانیه ها (اعلامیه ها)	۲-۳-۴-
۶۸	پیمان نامه و موافقت های بین المللی (یونسکو)	۳-۳-۴-
۶۹	کنگره، کنفرانس و برنامه اجرایی مهم یونسکو	۴-۳-۴-
۷۰	گفتار دوم: نگاهی به کنوانسیون های مهم یونسکو در زمینه امور فرهنگی	۴-
۷۰	کنوانسیون برای حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان	۱-۴-
۷۱	تعاریف میراث فرهنگی و طبیعی	۱-۱-۴-

۸ سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسائل فرهنگی ایران

- ۷۱ - ۲-۱-۴ حمایت ملی و حمایت بین المللی از میراث فرهنگی و طبیعی
- ۷۱ - ۳-۱-۴ کمیته بین الدول برای حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان
- ۷۳ - ۴-۱-۴ صندوق حمایت از میراث فرهنگی و طبیعی
- ۷۳ - ۵-۱-۴ شرایط و چگونگی کمک بین المللی
- ۷۳ - ۶-۱-۴ برنامه های آموزشی
- ۷۳ - ۷-۱-۴ گزارش ها
- ۷۳ - ۸-۱-۴ مقررات نهائی
- ۷۴ - ۲-۴ کنوانسیون اتخاذ تدابیر لازم برای ممنوع کردن و جلوگیری از ورود و صدور و انتقال مالکیت غرقانونی اموال فرهنگی ۱۴ نوامبر ۱۹۷۰
- ۷۷ - ۳-۴ کنوانسیون حمایت اموال فرهنگی غیرمنقول در برابر خسارت های ناشی از جنگ (۱۹۵۴ لاهه)
- ۷۸ - ۱-۳-۴ تعریف اموال فرهنگی غیرمنقول در کنوانسیون ۱۹۵۴ لاهه
- ۷۸ - ۲-۳-۴ کنوانسیون ۱۹۵۴ لاهه و پاسداری از اموال فرهنگی در زمان درگیری مسلحانه
- ۷۹ - ۳-۳-۴ موضوع کنوانسیون ۱۹۵۴ لاهه؛ اموال فرهنگی؛ میراث مشترک همه بشریت
- ۷۹ - ۴-۳-۴ مصونیت اموال فرهنگی - تاریخی تحت حمایت مخصوص
- ۸۰ - ۵-۳-۴ تعهدات ناشی از عضویت در کنوانسیون ۱۹۵۴
- ۸۰ - ۶-۳-۴ ارتباط پیمان نامه حفاظت از میراث فرهنگی و طبیعی جهان
- ۸۱ - ۴-۴ پروتکل دوم کنوانسیون ۱۹۵۴ لاهه (۱۹۹۹) در خصوص حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه
- ۸۱ - ۱-۴-۴ مقررات کلی حمایت
- ۸۱ - ۲-۴-۴ حمایت عالی
- ۸۲ - ۳-۴-۴ موضوعات سازمانی
- ۸۴ - ۴-۴-۴ شروط نهایی
- ۸۵ - ۵-۴ کنوانسیون برای پاسداری از میراث فرهنگی ناملموس ۱۷ اکتبر

۸۷	ارکان کنوانسیون	۴-۵-۱-
۸۸	همکاری و کمک بین المللی	۴-۵-۲-
۸۸	صندوق میراث فرهنگی ناملموس	۴-۵-۳-
۹۰	کنوانسیون حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب	۴-۶-
۹۴	کنوانسیون حفظ و ترویج تنوع بیان های فرهنگی	۴-۷-
۹۵	اهداف و اصول اساسی	۴-۷-۱-
۹۸	ساختار کنوانسیون	۴-۷-۲-
۱۰۰	حفاظت از اموال فرهنگی منقول در کنوانسیون ۱۹۹۵ یونیرویت	۴-۸-
۱۰۲	نظام حقوقی کنوانسیون	۴-۸-۱-
	کنوانسیون بین المللی کمک های متقابل اداری به منظور	۴-۹-
۱۰۲	پیشگیری، تجسس و جلوگیری از تخلفات گمرکی «نایروبی ۱۹۹۵»	
۱۰۳	دایره شمول پیوست شماره ۱۱ کنوانسیون ۱۹۹۵ نایروبی	۴-۹-۱-
۱۰۳	قاجاق اموال فرهنگی	۴-۹-۲-
۱۰۴	کنوانسیون جهانی حقوق مالکیت معنوی اصلاح شده در ۲۴ جولای ۱۹۷۱	۴-۱۰-
۱۰۶	گفتار سوم: بیانیه و اعلامیه های مهم یونسکو	۴-
۱۰۶	بیانیه ۲۰۰۰ برای فرهنگ صلح و عدم خشونت	۴-۱-
۱۰۶	بیانیه پاریس، فرانسه، ژوئن ۱۹۹۷ (کنگره جهانی مربوط به وضعیت هنرمندان)	۴-۲-
	اعلامیه جهانی تنوع فرهنگی یونسکو (مصوب سی و یکمین	۴-۳-
۱۰۷	اجلاس کنفرانس عمومی سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی ملل متحد «نوامبر ۲۰۰۱»	
۱۰۷	کنفرانس عمومی	۴-۳-۱-
۱۰۸	هویت، تنوع و کثرت گرایی	۴-۳-۲-
۱۰۸	تنوع فرهنگی و حقوق بشر	۴-۳-۳-

۱۰ سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسائل فرهنگی ایران

- ۱۰۸ - ۴-۳-۴ تنوع فرهنگی و همبستگی بین المللی
- ۱۰۹ - ۵-۳-۴ خطوط اصلی دستور کار اعلامیه «تنوع فرهنگی» یونسکو
- ۱۱۰ - ۴-۴ اعلامیه اصول همکاری فرهنگی بین المللی اعلام شده توسط کنفرانس عمومی یونسکو ۴ نوامبر ۱۹۶۶
- ۱۱۲ - ۵-۴ اعلامیه نژاد و تعصب نژادی مصوب و اعلام شده توسط کنفرانس عمومی ۲۷ نوامبر ۱۹۷۸
- ۱۱۲ - ۶-۴ اشاره ای به توصیه نامه های بنیادین یونسکو
- ۱۱۲ - ۱-۶-۴ توصیه نامه صیانت از نقش معاصر مناطق تاریخی مصوب ۲۶ نوامبر ۱۹۷۶
- ۱۱۳ - ۱-۱-۶-۴ اصول کلی توصیه نامه
- ۱۱۴ - ۲-۱-۶-۴ همکاری بین المللی
- ۱۱۵ - ۲-۶-۴ توصیه نامه صیانت از رسایی و ویژگی چشم اندازها و محوطه ها مصوب ۱۱ دسامبر ۱۹۶۲
- ۱۱۵ - ۱-۲-۶-۴ اصول کلی توصیه نامه
- ۱۱۵ - ۲-۲-۶-۴ تدابیر حمایتی
- ۱۱۶ - ۳-۲-۶-۴ اعمال تدبیرهای حمایتی
- ۱۱۶ - ۳-۶-۴ توصیه نامه اصول بین المللی قابل اجراء برای حفاریهای باستان شناختی مصوب ۵ دسامبر ۱۹۵۶ یونسکو
- ۱۱۷ - ۱-۳-۶-۴ قواعد حاکم بر حفاریها و همکاری های بین المللی
- ۱۱۸ - ۴-۶-۴ توصیه نامه حمایت از اموال فرهنگی منقول ۲۸ نوامبر ۱۹۷۸
- ۱۱۸ - ۱-۴-۶-۴ اصول کلی توصیه نامه
- ۱۱۹ - ۲-۴-۶-۴ همکاری بین المللی
- ۱۱۹ - ۵-۶-۴ توصیه نامه تبادل بین المللی اموال فرهنگی مصوب ۲۶ نوامبر ۱۹۷۶
- ۱۲۰ - ۱-۵-۶-۴ همکاری بین المللی
- ۱۲۰ - ۲-۵-۶-۴ اقدام علیه تبادل غیرقانونی اموال فرهنگی
- ۱۲۰ - ۶-۶-۴ توصیه نامه وضعیت هنرمند مصوب اکتبر ۱۹۸۰

فهرست مطالب ۱۱

۱۲۱	سیاست های فرهنگی و مشارکت	۴-۶-۱
۱۲۲	بهره برداری و اجرای توصیه نامه	۴-۶-۲
۱۲۲	پیمان نامه ها و مقررات بین المللی	۴-۷
۱۲۲	پیمان نامه پرن برای حمایت از آثار ادبی و هنری	۴-۷-۱
۱۲۳	سند پاریس (۱۹۷۱) درخصوص پیمان نامه پرن	۴-۷-۲
۱۲۳	مزایای اصلی پیوستن به کنوانسیون پرن	۴-۷-۳
۱۲۳	پیمان نامه روم	۴-۷-۴
۱۲۴	معاهده پاریس	۴-۷-۵
۱۲۵	کمیته باغ ها و اسبیه تاریخی (IFLA)	۴-۷-۶
۱۲۵	موافقت نامه جنبه های تجاری حقوق مالکیت فکری (موافقت نامه تربیز)	۴-۷-۷
۱۲۶	قطعه نامه ۱۹۸۹ یونسکو از فرهنگ عامه	۴-۷-۸
۱۲۶	نتیجه گیری	۴-۸
۱۲۹	فصل پنجم: اقدامات ایران در بخش فرهنگ	
۱۳۰	گفتار اول، اهمیت مسائل فرهنگی در ایران	۵-
۱۳۰	مقدمه	۵-۱
۱۳۱	اهمیت مسائل فرهنگی در ایران	۵-۲
۱۳۲	توجه به میراث فرهنگی در ایران	۵-۳
۱۳۳	آثار تاریخی - فرهنگی چگونه جهانی می شوند؟	۵-۴
۱۳۵	نوروز به عنوان میراث جهانی ثبت شد	۵-۵
۱۳۶	بحث کاهش ارتفاع برج جهان نما همچنان باقیست	۵-۶
۱۳۶	گردشگری ایران از سال ۵۱ تا ۱۳۸۷	۵-۷
۱۳۸	موانع اصلی توسعه جهانگردی در ایران	۵-۷-۱
۱۳۹	ظرفیت های قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۵-۸
۱۴۱	گفتار دوم: عضویت ایران در پیمان ها و قوانین بین المللی	۵-
۱۴۱	عضویت ایران در پیمان ها و قوانین بین المللی	۵-۱

۱۲ سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسائل فرهنگی ایران

- ۲-۵- حمایت و پاسداری از اموال فرهنگی - تاریخی غیرمنقول در قانون مدنی ایران ۱۴۳
- ۱-۲-۵- حمایت و حفاظت از اموال فرهنگی؛ تاریخی منقول در قانون مدنی ایران ۱۴۴
- ۲-۲-۵- حمایت از اموال فرهنگی - تاریخی در قانون درباره حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۰۹ ۱۴۴
- ۳-۲-۵- حمایت و پاسداری از اموال فرهنگی - تاریخی (منقول و غیرمنقول) در سایر قوانین ۱۴۵
- ۴-۲-۵- حمایت و پاسداری از نموده‌های اموال فرهنگی - تاریخی غیرمادی ۱۴۵
- ۳-۵- قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ۱۴۶
- ۱-۳-۵- آیین نامه اجرایی قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ۱۴۶
- ۲-۳-۵- قانون ترجمه و تشریح نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۲ ۱۴۶
- ۴-۵- قانون مجازات تبلیغ تبعیض نژادی مصوب ۱۳۵۶ ۱۴۷
- ۵-۵- ضرورت و روش پیوستن ایران به معاهده بین المللی کپی رایت ۱۴۸
- ۱-۵- گفتار سوم: حمایت و پاسداری بیان فرهنگی و هنری در برنامه های پنج ساله‌ی اول تا چهارم ۱۵۱
- ۱-۱-۵- برنامه پنج ساله اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ۱۵۱
- ۲-۱-۵- توسعه فرهنگی در برنامه پنج ساله دوم اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ۱۵۲
- ۳-۱-۵- توسعه فرهنگی در برنامه پنج ساله سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ۱۵۲
- ۴-۱-۵- توسعه فرهنگی در برنامه پنج ساله چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ۱۵۴
- ۵-۱-۵- سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ۱۵۶
- ۲-۵- علل مظلومیت فرهنگ در برنامه های توسعه پنج ساله ۱۵۷

فهرست مطالب ۱۳

۱۵۷	ضرورت تکمیل نظام حقوق فرهنگی در ایران و پیشنهادها	۵-۳-
۱۵۹	نتیجه گیری	۵-۴-
۱۶۳	منابع و مأخذ فارسی	
۱۶۶	منابع لاتین	

www.ketab.ir